

VALERI PETROV

Szüleim

*Vittem őket a nyaralóba.
Ma ott töltik az éjszakát.
De a kocsim nem bírta, jóval
a cél előtt egyszer megállt.*

*S a két öreg a Vitosára
megindult a meredeken...
Mikor éreztem utoljára,
hogy őket még így szeretem?*

*A régi dzsekim lóg apámon.
Én nem hordom, kidobni kár.
Gálánsan nyújtja karját, látom,
ő is nehezen bírja bár.*

*Anyám kontyán a kiskalap reng.
Bottal jár, botlik, hull a rög.
Nézem, a pár már ott halad fent,
alattuk száraz fű zörög.*

*És most eltűnnek majd a hágón.
Velük tűnik el épp a nap.
Először anyámat nem látom,
merthogy ő az alacsonyabb.*

*Még látszik az égnek meredve
apám haja, hetyke taréj.
Így mennek el a szürkületbe.
Homályba nézek... Jön az éj.*

Zsidóviccek

*Gazdáink kedélyes fritzek
Mesélnek – ugrál az álluk –
jüddisül pár zsidóviccet.
Zsidók már nincsenek náluk.*

*Ábrahám, Rebeka, Slajmi...
Sok jó vicc hősei onnan
egyszer csak elmentek halni
reszkető marhavagonban.*

*Viccestől émelgő, édes
füstté vált egykori testük.
Most, hogy már nincs nevetséges,
mondjátok, kin is nevéssünk?*

A bűnös

*Nem bírtam már. Teljesen meg volt veszve.
Úgy üvöltött, hogy reszketett a ház.
Kocsiba vágtam, és valahol messze
kieresztettem. S már nyomtam a gázt.
Pocsék dolog volt, annyit mondhatok.
De nem tehettem mást... úgy ugatott.
S egy hétre rá remegni kezd az ajtó.
Valami csapkod, vinnyog és kapar.
Nyitom. Rámugrik sírva, szívszakajton
könnyez és nyálaz. Ölelni akar.
Lefogyott. Éhes.
Oldala véres.
Rákente sáros
mocskát a város.
S míg dörgöli rám emlékek szagát,
lassan megértem már kutya-szavát.
– Gazdám – kérlel –, jó gazdám, istenem!
Könyörgök, bűnöm bocsásd meg nekem.
A Te kutyád vagyok, na nézz meg!
Nem értem ezt az egészet.
A pofám, lásd, a porban
a lábaddnál hever!
Kutyabecsületszóra
mondom, nem szöktem el!
Alig futottam, jöttem
már vissza is hamar!
De nem voltál mögöttem,
már elnyelt a kanyar!
Az út szörnyű volt, széles!
Minden zajos, veszélyes!*

*Én a nyomodban tüstént
 indultam vissza ott,
 de a benzin s a füst rég
 elvette a szagod!
 Biztos fűtyültél! Rémes,
 akinek nincs szaga,
 az nincs! Hívtalak én is
 hét nap, hét éjszaka!
 Bocsásd meg, hogy hibáztam!
 Bocsáss be hát a házba!
 Nem hagylak el már! Ebben
 biztos lehetsz! Hisz érted!
 És kétszer erősebben
 ugatok eztán érted! –
 A láncot kiakasztom
 – Gyere! Nagyon haragszom.
 Soha, jegyezd meg ezt, te
 nem mehetsz ilyen messze!*

Magamnak

*Te mondtad így jobbra és balra hányszor:
 amit csinálunk, az történelem.
 Nézd tárgyyszerűen hát, mikor hibázol!
 Gondold, az antik Róma a jelen!*

*Légy filozófus! Tacitust citálj, ha
 kis bölcsességed cserbenhagyna itt.
 Ha távlatokból nézel e világra,
 még távolabbra visznek napjaid.*

*Eltűnik kínod, szégyened és lázad,
 ha másképp mondod azt ki, ami gond.
 Hisz nem ma, csak a XX. század
 derekán kaptál megint egy pofont.*

Belháború

*Te, kis dühös vers, ostobán
bebörtönöztelek magamba.
De most rájöttem, nincs tovább,
bármilyen legyen, kimondalak ma.*

*Nos, hát ki velem! Mondd, mi fáj.
De ne üvöltözz! Főleg ne essél
túlzásokba, ha nem muszáj!
Jobban tennéd, hogyha keresnél*

*szebb szavakat! és ne uszíts!
Találjunk közbülső megoldást!
Ezt tette már Ezoposz is.
Na, ugye, lám?! De te csak folyóást*

*tiltakozol és majd megesz
a mérget, mert neked van elved:
ha bünt látsz, te kimondod ezt,
mert nyílt beszédet követelnek*

*a bűnök. Ki mellébeszél,
az cinkos! Jó! Kiáltás! Ki hallja,
amikor szembe fúj a szél?
Süketen ki figyel a jajra?*

*Hisz annyi más virág terem.
A nagyvilág megannyi téma.
Szelíd természet, szerelem...
De neked semmi sem elég ma.*

*Te csak méssz a fejed után,
kiáltoznál a széllal szembe.
Kis ökleiddel ostobán
dörömbölsz, bokszolsz a szívembe,*

*s üvöltöd közben: árulás,
hazugság, szégyen! Jól van! Jól van!
Te akartad így, indulás!
Jó lesz majd az asztalfiókban?*

Diplodocus-sirámok

*Roppant testünkben titkon oly jámbor vér buzog.
Csupán legelni szoktunk mi, diplodocusok.
Mi mind ilyenek lettünk, mert ilyen volt a kor.
A mezozoikumban éltünk valamikor.
Aztán valami történt. Nem értettünk sokat...
Csak kis fejünket törtük s figyeltünk másokat.
Egyesek ügyesedtek, most itt az alkalom:
karmokat növesztettek, pikkelyt az alkaron,
hátukra tarajos páncélt... fogakkal telt a száj...
Lett hozzá új morál is, hogy harapni muszáj.
De mi túl rég születünk, túl sok bennünk a múlt.
Csak párfányt tud legelni, ki ölni nem tanult.
Csak őrlő zápfogunk van. Más nem hord már ilyet.
Minket nyugodtan esznek ezért a többiek.
Sőt ez az új körülmény fajunkra is kibat:
fogyunk az általános progresszió miatt.*

De távol álljon tőlem, hogy vitázzak ma itt.
 Eltűnnék mondat közben... A folyamat rapid.
 Egy diplodocus tartsa meg elveit azért.
 Fogakat ne növeessen, ha utálja a vért.
 Őrizze önmagát meg, maradjon mindig ő.
 Konjunkturális okból ne legyen húsevő.
 Tudjuk, veszélyek lesnek és túl magas a tét.
 Őrizzük diplodocus nevünk becsületét.
 Mert bonyolult a helyzet, könnyen szakad a gát,
 fajunk így képtelen lesz megőrizni magát.
 De mit tegyünk, ha súlyunk a föld alá vezet.
 Harmincméteres testtel járni nem élvezet.
 Nem fér már kis fejünkbe ez a szép új világ.
 Útnak indulunk így hát magunktól. Csak tovább!
 Kell még a mi gerincünk! Fel! Át időn, teren!
 Ott már csontunkat várja egy múzeumterem.

Szerengeti*

Jó ez az évtized nekünk.
 Létünk megengedi.
 Csak kulturális életünk
 vad, mint Szerengeti.

A morgás, a ropogtatás
 már együtt él velünk.
 Míg másokat fal újra más,
 mi még csak legelünk.

S ha elmúlik a rettenet,
 Csak úr marad, mi volt.
 A megszokásban megmeredt
 lélek nem is sikolt,

az idegek csak károsak,
 amíg szerencse int,
 a borzalmakkal párosan
 mennek el napjaink.

RIGÓ BÉLA fordításai

* Vadrezervátum Afrikában